

با "قوری قهلا"، ئەشکهوتی هه ره گهورهی کوردستان بناسین

ج. س. سۆران

soran909@hotmail.com

2003/6/19

(ئهم باسه له سه ره بناغهی ئەو شتانه نووسراوه، که له دیتنی ئەشکهوته که دا، دیومه و بیستومه).

هه موومان ده زانین، که کوردستانی دابه شکرایی گهوره، هه ریمیکی زۆر پان و به رینه و رهنگه پینج به رابه ری ولاتیکی وهک لوبنان بیی. له م مه لبه نده به رینه دا، جیگهی گه لی سه رنجراکیش هه یه، که پیویسته بناسینرین. ناساندن و ناسینی ئەو جیگه گه له، ئەرکی سارشانێ گشتمانە و ده توانی قازانجی به ربلاوی فره لایه نه ی بیی.

یه کی که له و جیگه گه له، که زۆر پیویسته بناسینر، ئەشکهوتی مه زن و که م وینه ی قوری قه لا یه . ئەشکهوتی قوری قه لا، له ناوچه ی هه ورامانی رۆژه لات، له سه ر ریگهی قیرتاوی، نیوان شاری پاوه و ره وانسه ره هه لکه وتوه.

ئهم ئەشکهوته، به پیی وته ی خه لکی ناوچه، تا چه ند سال پینش که س نه یده زانی وه ها زله یه، به لام نیستا ده رکه وتوه که ئەگه ره گه و ره ترین ئەشکهوتی کوردستانی گه و ره نه بی، یه کی که له ئەشکهوته گه و ره کانه . ده لین چه ند کیلۆمیتەر درێژه، به لام نیستا، ته نیا 500 میتری بۆ دیتنی خه لک ئاواله یه . چۆمیکي ئاوی خاوین، له بن ئەشکهوته که وه دیته ده ره وه و له ده رگهی ئەشکهوته که دا، ده رژیته خواره وه . وتیان "ئهم ئاوه، له ژیر کیوی سه ره به رزی شاهۆوه دی، که له پشت شاری پاوه یه."

نیو ئەشکهوته که زور فینک و بگره سارد بو. پاناییه که ی توفیری ده کرد، به لام له هه مو جیگه یه کیدا زۆر به ئاسانی، لی رته ده بوین. شوینی واش بو، نزیکه ی ده میتەر پان بو. نیوه که ی، له درژیایی میژودا، به رده واله (قه ندیل) ی جۆر به جۆری، به چه شنی په یکه ر (موجه سه سه مه) لی دروست بوه، که کابرایه کی رینوین، ئەمانه ی به چرای دهستی له یزیری، به میوانه کان نیشان ده دا. بۆ خوشی زۆر ناوی جۆر به جۆری له م به رده واله انه نابو، بۆ وینه به یکی ده وت موجه سه سه مه ی مریم، به یکی ده وت سه ری شیر و له م شته خه یالیانه .

خه لکی یه کجار زۆر له ناوچه کوردنشینه کان، باقی شاره کانی ئیران و ته نانه ت له ده ره وه ی ولاتیشه وه، هاتبوون بۆ دیتنی ئەم ئەشکهوته سه رنجراکیشه، که ده یان توانی به کرینی بلیت بچنه ژووره وه .

جیگهی خۆیه تی، که ئیمه ش هه موومان ئەگه ره بۆمان لوا، بچین و سه ری ئەم ئەشکهوته جوان و که م وینه یه بده ین، تا هه م وه ک گه رۆک (تووریست)، له باری ئابووریه وه، یارمه تی ئەم ناوچه یه بده ین و هه م له به رجه وندی دللاوینی هه ورامان، که زۆر که س به به هه شت و به کابه ی کورده واری داده نین، که لک وه ربگرین.

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم تووسینه بیرو بۆ چونی خاوه نه که به تی، کوردستان نیت له ناوه رۆکه که ی به رپر سيار نیه.